

danste Rigsraad som den anden Part, og ikke ligeoverfor de særlige Repræsentationer. Uden at fravige det Standpunkt, som jeg har stillet mig paa, kan jeg gjerne vedgaae, at det har været mig hørt at høre, at det er den af Regjeringen selv udtalte Politik, som man har villet styrke ved denne Adresse, og at den, hvis hiin bliver fastholdt, vil være en Tillidsadresse. Finder man ikke tilstrækkeligt Beviis paa denne Fastholden i de offentliggjorte Udtalelser til Berlin, Wien, Frankfurt og London, vil hertil ligere Bekræftelse herpaa upaatvilelig snart foreligge. Jeg kan derfor kun være tilfreds med at have foranlediget denne Forklaring af Adressens Hensigt; naaget det efter min Mening vilde være uforvarsligt, dersom under de nu stedfindende Forhold Regjeringen vilde vige for et Votum af Rigsdagen, medens Ingen skal være villigere end jeg til ligeoverfor et Votum af Rigsraadet at overlade dem, der troe sig i Besiddelse af større Villiesfasthed og Gjærningsenergie, at forsøge at udbringe Mere af Forholdene. Jeg vil slutte med at gjentage mit Raad, at udsætte disse Forhandlinger til den ikke fjerne Tid, da vi staae for den Forsamling, der er kompetent til at optræde som Dommer, og hvorfra Dommen kan faae al den Betydning, der kan og bør tilkomme den i en konstitutionel Stat. Det vil være klart, at saaledes som Landsthinget ønsker sine Udtalelser opfattede, kan jeg ikke Andet end ønske dem vedtagne af Rigsraadet.

Carlsen: Jeg kan aldeles ikke see, hvorledes man kan antage, at man her i Rigsdagen skulde være inkompetent til at indgive en Adresse til Hans Majestæt Kongen og deri udtale sig om, hvad man haaber og venter, at der vil bliive lagttaget fra Regjeringens Side med Hensyn til den forandrede Ordning, hvori Kongeriget vil komme til at staae; thi at man ikke vil komme tilbage igjen til den Ordning, der blev givet i 1855, derom troer jeg ikke, der er Nogen, som tvivler. At man altsaa ikke her skulde kunne udtale sig om, hvad man haaber og venter, at Kongens Regjering vil holde paa med Hensyn til den nye Ordning, hvori Kongeriget vil komme til at staae, det forstaaer jeg ikke. Jeg synes, at der for Rigs-

dagen er den største Opfordring til i Tide at udtale sig derom. Vel siger den høitæredede Minister, at vi kunne staae os til No i denne Henseende; thi vi have i Rigsraadet en kompetent Autoritet, hvormed Regjeringen kan forhandle, og det er denne kompetente Autoritet, der i sin Tid med Regjeringen vil komme til at afgjøre, hvorledes Kongeriget vil komme til at staae. Ja, det er ganske godt, men for det Første er Rigsraadet ikke Kongerigets Repræsentation, og for det Andet er her ikke Tale om nogen Beslutning, som man venter umiddelbart udført, men kun om Ønsker og Forhaabninger, som Rigsdagen udtaler for Kongen, og endelig er det min personlige Overbeviisning, og jeg tvivler ikke om, at den deles af Flere her, at skjøndt begge Forsamlinger lovligt bestaae, er der dog maaskee et fastere Fundament under Rigsdagen end under Rigsraadet.

Andrø: Hvorvidt der skulde være et fastere Fundament under Rigsdagen end under Rigsraadet, skal jeg ganske lade staae hen. Det vil erindres, at Fundamentet under Rigsdagen i sin Tid viste sig ikke at være urolkeligt. Jeg troer, at i denne Henseende vil Rigsraadets Varighed have vist sig ikke at staae tilbage for Rigsdagens Varighed i Henshold til den første Grundlovs. Men det kommer ikke an derpaa. Det, hvorpaa det ubelukkende kommer an, er, hvad der er vor lovlige Ret og Bemyndigelse, og alle mulige Hensyn til, hvad der kan være konvenabelt, ønskeligt eller hensigtsmæssigt, maae vige for Hensynet til Lovligheden; thi det skulle vi vel mindes, at den, der begynder at røre ved Lovligheden, ikke kan have Lov til at overse, hvilke betænkelige Følger dette kan drage med sig; og hvad Lovligheden angaaer, er jeg saa lidt istand til at forstaae, hvorledes Nogen kan have nogen som helst Tvivl i saa Henseende, som det synes, at den sidste ærede Valer og Flere ere ude af Stand til at forstaae, hvori Betænkelighederne ere begrundede. Naar der er anført, at vi ere Kongerigets Repræsentanter, da siger jeg nei og atter nei, dette er den største Forvansning, der kan see. Kongeriget har ikke nogen Repræsentation i Rigsdagen uden ubelukkende for sine særlige Anliggender, og mine Herrer,